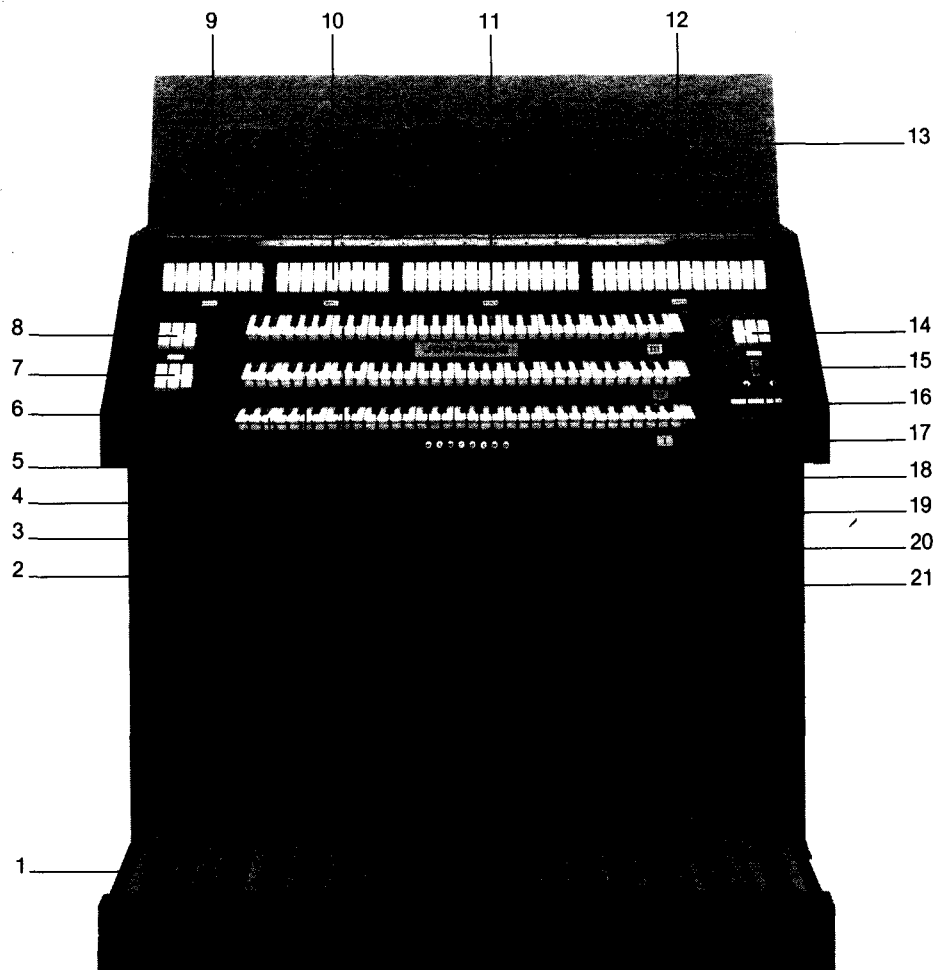

JOHANNUS

Handleiding

Opus 240

Verklaring van de cijfers

1 Pedaal	12 Registers Manuaal III
2 Manuaal III (Zwelwerk)	13 Klep/Lessenaar
3 Manuaal II (Hoofdwerk)	14 Tremulanten
4 Manuaal I (Positief)	15 Aan/Uitschakelaar
5 Plaats van de serienummerplaat	16 Regelaar Chorusdiepte
6 Hoofdfone aansluiting	17 Schakelaar + regelaar Echo lengte
7 Koppels Pedaal	18 Vaste combinatie schakelaars
8 Koppels Manualen	19 Zwelpedaal Manuaal I
9 Registers Pedaal	20 Zwelpedaal Manuaal II + Pedaal
10 Registers Manuaal I	21 Zwelpedaal Manuaal III
11 Registers Manuaal II	

DISPOSITIE OPUS 240

Pedaal

1 Contrabas	16'
2 Subbas	16'
3 Prestant	8'
4 Gedekt	8'
5 Octaaf	4'
6 Mixtuur	3 st
7 Bazuin	16'
8 Trompet	8'

Manuaal I (Positief)

9 Holpijp	8'
10 Octaaf	4'
11 Koppelfluit	4'
12 Quint	2 2/3'
13 Woudfluit	2'
14 Quint	1 1/3'
15 Octaaf	1'
16 Scherp	3 st
17 Kromhoorn	8'

Speelhulpen

46 Koppel	III - II
47 Koppel	I - II
48 Koppel	III - I
49 Koppel	I - P
50 Koppel	II - P
51 Koppel	III - P
52 Tremulant	I
53 Tremulant	II
54 Tremulant	III

Manuaal II (Hoofdwerk)

18 Prestant	16'
19 Prestant	8'
20 Holpijp	8'
21 Unda Maris	8'
22 Octaaf	4'
23 Roerfluit	4'
24 Nasard	2 2/3'
25 Octaaf	2'
26 Sesquialter	2 st
27 Cornet	4 st
28 Mixtuur	5 st
29 Fagot	16'
30 Trompet	8'
31 Klaroen	4'

Manuaal III (Zwelwerk)

32 Prestant	8'
33 Roerfluit	8'
34 Vox Celeste	8'
35 Octaaf	4'
36 Gemshoorn	4'
37 Open Fluit	4'
38 Quint Fluit	2 2/3'
39 Fluit	2'
40 Terts	1 3/5'
41 Quint	1 1/3'
42 Ruispijp	4 st
43 Dulciaan	8'
44 Vox Humana	8'
45 Schalmei	4'

Vaste combinaties

Afk.	Benaming	Samenstelling (registernummers)
PP	Pianissimo	2 9 20 33
P	Piano	PP + 4 11-23 37
MF	Mezzo Forte	P + 3 5 10 19 22 32 35
F	Forte	MF + 8 12 13 24 25 30 38 39
FF	Fortissimo	F + 1 14 15 26 29 41 43
T	Tutti	FF + 6 7 16 17 18 28 31 36 42 44 45
		+ 46 47 48 49 50 51

D.m.v. de knop TA worden de Tongwerkregisters 7 8 17 29 30 31 43 44 en 45 uitgeschakeld in de vaste combinaties en de handregistratie.

OVERZICHT GENERATOREN EN VERSTERKERS

Stop nr	Stop	Generator	Wave	Amplifier
1.	Contrabas 16'	5	16' $\wedge$	B II
2.	Subbas 16'	5	16' $\sqcap$	B II
3.	Prestant 8'	5	8' $\wedge$	B II
4.	Gedekt 8'	5	8' $\sqcap$	B II
5.	Octaaf 4'	5	4' $\wedge$	M II
6.	Mixtuur 3 st	5	4' $\sqcap$	T II
		5	2 $\frac{2}{3}$ ' $\wedge$	
		5	2' $\sqcap$	
7.	Bazuin 16'	5	16' $\wedge$	B II
8.	Trompet 8'	5	8' $\wedge$	T II
9.	Holpijp 8'	6 en 7	8' $\sqcap$	B I
10.	Octaaf 4'	6 en 7	4' $\wedge$	B I
11.	Open Fluit 4'	6 en 7	4' $\sqcap$	T I
12.	Quint 2 $\frac{2}{3}$ '	6 en 7	2 $\frac{2}{3}$ ' $\wedge$	B I
13.	Woudfluit 2'	6 en 7	2' $\sqcap$	B I
14.	Quint 1 $\frac{1}{3}$ '	6 en 7	1 $\frac{1}{3}$ ' $\sqcap$	T I
15.	Octaaf 1'	6 en 7	1' $\sqcap$	T I
16.	Scherp 3 st	6 en 7	2' $\sqcap$	T I
		6 en 7	1 $\frac{1}{3}$ ' $\sqcap$	
17.	Kromhoorn 8'	6 en 7	1' $\sqcap$	
		6 en 7	8' $\wedge$ t	T I
18.	Prestant 16'	1 en 2	16' $\wedge$	B II
19.	Prestant 8'	3 en 4	8' $\wedge$	B II
20.	Holpijp 8'	1 en 2	8' $\sqcap$	M II
21.	Unda Maris 8'	11	8' $\sqcap$ U.M.	M II
22.	Octaaf 4'	1 en 2	4' $\wedge$	M II
23.	Roerfluit 4'	3 en 4	4' $\sqcap$	T II
24.	Nasard 2 $\frac{2}{3}$ '	3 en 4	2 $\frac{2}{3}$ ' $\wedge$	M II
25.	Octaaf 2'	3 en 4	2' $\sqcap$	T II
26.	Sesquialter 2 st	3 en 4	2 $\frac{2}{3}$ ' $\sqcap$	T II
		11	1 $\frac{3}{5}$ ' $\sqcap$	
27.	Cornet 4 st	1 en 2	4' $\sqcap$	M II
		1 en 2	2 $\frac{2}{3}$ ' $\sqcap$	
		1 en 2	2' $\sqcap$	
		11	1 $\frac{3}{5}$ ' $\sqcap$	
28.	Mixtuur 5 st	3 en 4	4' $\sqcap$	T II
		3 en 4	2 $\frac{2}{3}$ ' $\sqcap$	
		3 en 4	2' $\sqcap$	
		3 en 4	1 $\frac{1}{3}$ ' $\sqcap$	
		3 en 4	1' $\sqcap$	
29.	Fagot 16'	1 en 2	16' $\wedge$ t	M II
30.	Trompet 8'	3 en 4	8' $\wedge$ t	T II
31.	Klaroen 4'	1 en 2	4' $\wedge$ t	T II
32.	Prestant 8'	8 en 10	8' $\wedge$	B III
33.	Roerfluit 8'	8 en 9	8' $\sqcap$	M III
34.	Celeste 8'	8 en 10	8' $\wedge$	T III
		11	8' $\wedge$ cel.	M III
35.	Octaaf 4'	8 en 9	4' $\wedge$	B III
36.	Gemshoorn 4'	8 en 10	4' $\wedge$	B III
37.	Open Fluit 4'	8 en 10	4' $\sqcap$	M III
38.	Quintfluit 2 $\frac{2}{3}$ '	8 en 10	2 $\frac{2}{3}$ ' $\sqcap$	B III
39.	Fluit 2'	8 en 9	2' $\sqcap$	T III
40.	Terts 1 $\frac{1}{5}$ '	11	1 $\frac{1}{5}$ ' $\wedge$	M III
41.	Quint 1 $\frac{1}{3}$ '	8 en 10	1 $\frac{1}{3}$ ' $\sqcap$	T III
42.	Ruispijp 4 st	8 en 9	2 $\frac{2}{3}$ ' $\sqcap$	T III
		8 en 9	2' $\sqcap$	
		8 en 9	1 $\frac{1}{3}$ ' $\sqcap$	
		8 en 9	1' $\sqcap$	
43.	Dulciaan 8'	8 en 9	8' $\wedge$ t	T III
44.	Vox Humana 8'	8 en 9	8' $\wedge$ t	B III
45.	Schalmei 4'	8 en 9	4' $\wedge$ t	M III

Netschakelaar (11)

Met de netschakelaar schakelt u het gehele orgel in of uit.
Let op dat de spanning, vermeld op de serienummerplaat, gelijk is aan de spanning van de wandkontaktdoos waarop het orgel wordt aangesloten.
De serienummerplaat bevindt zich links onder de manualen.
Het orgel wordt door middel van een relais na twee seconden ingeschakeld.

Vaste combinaties (3)

De vaste combinaties zijn voorgeprogrammeerde registergroepen die volgens de klassieke normen, beginnend bij PP (pianissimo) en eindigend bij T (tutti) ingesteld zijn.
Om zelf te registreren moet men de knop HR (handregistratie) indrukken.
De vaste combinaties worden hierdoor vanzelf uitgeschakeld.
De knop TA (tongwerken af) schakeld de tongwerken af, zowel bij gebruik van de vaste combinaties als bij de handregistratie. Is de knop ingedrukt dan zijn de tongwerken van het gehele orgel altijd buiten werking.

Speelhulpen

Koppels (7 en 8)

Het orgel bezit drie manuaalkoppels en drie pedaalkoppels.
De manuaalkoppels schakelen de registers van de verschillende manualen aan elkaar. Vanaf het Hoofdwerk (Manuaal II) kunt u de registers van het Positief (Manuaal I) en het Zwelwerk (Manuaal III) bij koppelen.
Vanaf het Positief (Manuaal I) kunt u de registers van het Zwelwerk (Manuaal III) bij koppelen.
De pedaalkoppels schakelen de registers van de drie manualen aan het Pedaal.

Tremulanten (14)

De manualen hebben elk een eigen tremulant.
De tremulanten werken niet op de pedaalstemmen, doch bij gebruik van de pedaalkoppels zijn de tremulanten van de betreffende werken wel in het pedaalspel hoorbaar.

Zwelpedalen (19, 20 en 21)

Met deze pedalen zwelt respectievelijk Manuaal I, II en III op en af, met andere woorden meer of minder volume.
Het pedaal regelt men met het zwelpedaal van het hoofdwerk (20).
Bij afnemend volume neemt ook de scherpte van de registers af.
Om ten volle van de juiste registerklank te kunnen genieten dient men dus altijd met "open" zwelpedaal te spelen.

Chorus (16)

Het begrip "chorus" heeft in eerste instantie de betekenis van vele stemmen in een zangkoor. Ook wordt er wel gesproken van een langzame tremulant, zoals die in het Franse kerkorgel veel wordt gebruikt.
Het chorus effect in de JOHANNUS orgels wordt bereikt door de verschillende toonopwekkingen onderling een weinig te verstemmen.
Doordat de octaven hun eigen toonopwekking hebben, ontstaat hierdoor een verstemming tussen deze octaven.
Het optimale effect van het chorus bereikt men door de manualen te koppelen. Vooral bij gebruik van registers van gelijk karakter, verdeeld over de manualen, ontstaat een breed, juichend orgel.
Speelt u ook eens met de vaste combinatie "tutti", gesloten zwellen en een ruim chorus, in te stellen met de regelaar "chorus diepte".

Echo (17)

De door JOHANNUS ontworpen echo is stereo uitgevoerd.
De twee kanalen zijn verdeeld over de versterkers en luidsprekers van het orgel, waardoor een brede naklank van de orgeltoon ontstaat.
De echo wordt vóór men begint te spelen aangezet door de knop rechtsom te draaien tot men de schakelklik hoort. De echo-lengte is nu minimaal.
Door de knop verder te draaien vergroot men de tijdsduur van de echo.

Hoofdtelefoon aansluiting (6)

De hoofdtelefoon aansluiting is stereo uitgevoerd, en is geschikt voor elke laagohmige stereo hoofdtelefoon.
Bij gebruik van de hoofdtelefoon worden de luidsprekers van het orgel uitgeschakeld.

Terts / Vox Celeste / Unda Maris

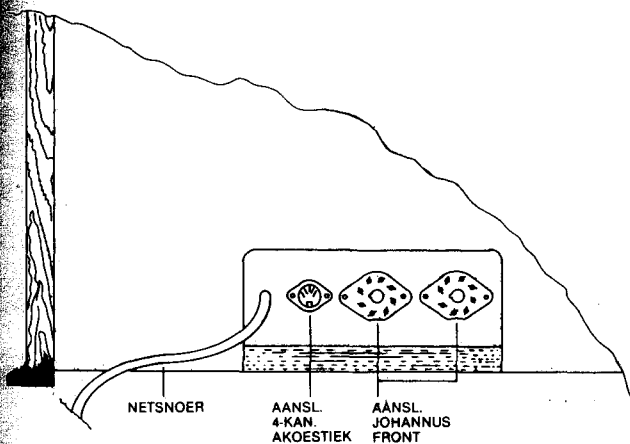
Uw orgel is uitgevoerd met een reine tertsgenerator, wat zeggen wil dat de terts ten opzichte van de grondtoon rein (strak) gestemd is.
Vooral in de vulstemmen, die opgebouwd zijn uit de voetmaten als 2 $\frac{2}{3}$, 1 $\frac{1}{3}$ en 1 $\frac{2}{3}$ komt dit duidelijk naar voren.
Doordat de terts rein gestemd is, is de 8-voet deling van deze generator verstemd ten opzichte van de grondtoon.
Deze verstemde 8-voet wordt gebruikt als tweede generator voor het tweestemmige Vox Celeste register, en bovendien voor het register Unda Maris, waarmee, in combinatie met een fluitregister, een fluitceleste gemaakt kan worden. De tertsgenerator is aangesloten op de tremulanten van manuaal II en III.
Van de reine tertsgenerator spreekt de hoge c niet mee in het orgel.

Akoestiek- en Front aansluitingen

Aan de achterkant, naast de plaats waar het netsnoer het orgel verlaat, bevindt zich een kleine 5-polige DIN plug en 2 zwarte 8-polige pluggen.

De 5-polige plug is bestemd voor het aansluiten van de JOHANNUS 4-kanalen akoestiek.

De zwarte 8-polige pluggen zijn bestemd voor het aansluiten van het JOHANNUS pijpenfront, een luidsprekerfront met decoratief pijpwerk.

HET ONDERHOUD VAN UW JOHANNUS ORGEL

Naast het stofvrij houden van uw instrument met een normale, droge stofdoek kunt u verder de volgende middelen gebruiken:

Voor de kast, bank en pedaal:

Schoonmaken met een zachte doek met daarop een kleine hoeveelheid meubelwas of teakolie.

Gebruik nimmer schurende onderhoudsmiddelen of middelen waarin agressieve stoffen zijn verwerkt.

Toetsen, registers en naamplaat:

Schoonmaken met een matig vochtige leren zeem.

Laat nooit water, was of teakolie of andere agressieve stoffen in direct contact komen met deze orgeldelen.

GARANTIE

U heeft bij de aankoop van uw JOHANNUS orgel een garantietaal gekregen van uw dealer. Leest u de garantiebepalingen zorgvuldig door en stuurt u, zo spoedig mogelijk, het onderste gedeelte op naar JOHANNUS ORGELBOUW b.v. te Ede.

Nogmaals willen wij uw aandacht vestigen op het feit dat veranderingen aan het orgel of ondeskundige handelingen de garantie doen vervallen.

TECHNISCHE BESCHRIJVING

afmetingen:

Hoogte 116 cm

Breedte 132 cm

Diepte 97 cm

gewichten:

Orgel 157 kg

Pedaal 21 kg

Bank 20 kg

voedingsspanning:

220 Volt 50 Hertz

dispositie:

54 registers, waarvan 45 sprekende stemmen.

De registers zijn over de versterkers en generatoren verdeeld zoals is aangegeven in het overzicht op pagina 2.

omvang manualen:

Elk 5 octaven (61 toetsen) van C - c''''

omvang pedaal:

30-tonig in mechelse maatvoering van C - f'.

aanslag:

Kerkorgeltoucher.

versterking:

8 eindversterkers, elk met een eigen luidspreker.

Maximaal uitgangsvermogen 8 x 25 watt.

toonopwekking:

11 toongeneratoren volgens onderstaande verdeling:

2 generatoren voor Manuaal I

5 generatoren voor Manuaal II

4 generatoren voor Manuaal III

1 generator voor Pedaal

(zie verder het overzicht op pagina 2)

Verschillende aanspreektijden, afhankelijk van toonhoogte en ligging in klavier en pedaal.

belastbaarheid:

De impedantie van elke versterker is 4-8 Ohm

De impedantie van elke luidspreker is 8 Ohm

ENKELE
REGISTRATIE-
SUGGESTIES
VOOR DE OPUS 240

pp	Quintfl. uitk. op I	Kromh. 8 uitk. op I	Cornet uitk. op II	T. 8 uitk. op II	Quint uitk. op III	Dulc. 8 uitk. op III	Vox H8 uitk. op III	MF beginregistratie	P (zwellen dicht)	Trio (I en II)	Trio (II en III)	Trio (I en III)	Plenum	Forte	Tutti	
																1 Contrabas 16'
																2 Subbas 16'
																3 Prestant 8'
																4 Gedekt 8'
																5 Octaaf 4'
																6 Mixtuur 3 st
																7 Bazuin 16'
																8 Trompet 8'
																9 Holpijp 8'
																10 Octaaf 4'
																11 Koppelfluit 4'
																12 Quint 2 2/3'
																13 Woudfluit 2'
																14 Quint 1 1/3'
																15 Octaaf 1'
																16 Scherp 3 st
																17 Kromhoorn 8'
																18 Prestant 16'
																19 Prestant 8'
																20 Holpijp 8'
																21 Unda Maris 8'
																22 Octaaf 4'
																23 Roerfluit 4'
																24 Nasard 2 2/3'
																25 Octaaf 2'
																26 Sesquialter 2 st
																27 Cornet 4 st
																28 Mixtuur 5 st
																29 Fagot 16'
																30 Trompet 8'
																31 Klaroen 4'
																32 Prestant 8'
																33 Roerfluit 8'
																34 Vox Celeste 8'
																35 Octaaf 4'
																36 Gemshoorn 4'
																37 Open fluit 4'
																38 Quint Fluit 2 2/3'
																39 Fluit 2'
																40 Terts 1 1/3'
																41 Quint 1 1/3'
																42 Ruispijp 4 st
																43 Dulciaan 8'
																44 Vox Humana 8'
																45 Schalmei 4'
																46 Koppel III-II
																20 Koppel I-II
																48 Koppel III-I
																49 Koppel I-P
																50 Koppel II-P
																51 Koppel III-P
																52 Tremulant I
																53 Tremulant II
																54 Tremulant III